

REPUBLIKA SRPSKA

AKCIONI PLAN

REALIZACIJE

**STRATEGIJE NAUČNOG I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA REPUBLIKE SRPSKE
2012–2016. GODINE**

(Strategiju je donijela Narodna skupština Republike Srpske
na svojoj 20. sjednici održanoj 17.07.2012. godine)

Banja Luka, juli 2012. godine

OPERACIONALIZACIJA CILJEVA I PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA STRATEGIJE

Opšti, odnosno posebni ciljevi navedeni u Strategiji naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srpske 2012–2016. godine, konkretizuju se kroz njihovu kvantifikaciju i razradu mjera za efikasnu primjenu preporuka koje opredjeljuju i rokove i obaveze pojedinih učesnika u njenoj realizaciji. Za uspješnu realizaciju Strategije neophodno je obezbijediti kontinualno praćenje i provjeravanje izvršavanja postavljenih zadataka, a naročito definisati posljedice u slučaju njihovog neizvršavanja. Zaduženja pojedinih učesnika u realizaciji Strategije moraju se jasno i na vrijeme odrediti. Akcioni plan koji je dodatak Strategije naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srpske, daje pregled prioriternih tematskih zadataka, kao i mjera za njihovo ostvarivanje. Plan daje i određene indikatore, čije je praćenje relativno lako ostvariti u navedenom vremenskom periodu. Indikatori će poslužiti za praćenje implementacije Strategije, koje će se odvijati kroz saradnju nadležnih ministarstava i naučnoistraživačkih organizacija sa Savjetom za nauku i tehnologiju Republike Srpske. U narednom periodu je potrebno izvršiti standardizaciju metoda za praćenje indikatora, budući da je moguća pojava različitih podataka iz različitih izvora, kao i njihovu kvantifikaciju na bazi obaveznih godišnjih planova svih učesnika u realizaciji Strategije.

Predlaže se da praćenje implementacije Strategije naučnog i tehnološkog razvoja bude u nadležnosti Republičkog savjeta za nauku i tehnologiju, a da osnovni vremenski interval praćenja bude na godišnjem nivou. Na bazi preporuka Strategije, potrebno je da Vlada Republike Srpske, jednom godišnje, a na prijedlog nadležnih ministarstava, usvaji detaljne akcione planove neophodne za uspješnu primjenu predloženih mjera. Nakon pet godina, potrebno je napraviti detaljnu ocjenu njene primjene. Napredak u ostvarivanju ciljeva mora biti predmet godišnjih izvještaja, koje će pripremati Republički savjet za nauku i tehnologiju i podnositi ga Vladi Republike Srpske. Ukupna koordinacija praćenja implementacije Strategije biće zadatak Republičkog savjeta za nauku i tehnologiju, u saradnji sa nadležnim ministarstvima i ustanovama. Preporučuje se imenovanje osoba za kontakt u nadležnim ministarstvima i drugim institucijama, koje se bave naučnoistraživačkom djelatnošću i tehnološkim razvojem i koje će u komunikaciji sa Republičkim savjetom za nauku i tehnologiju pratiti implementaciju Strategije.

Izbor odgovarajućih indikatora preko kojih će se pratiti implementacija Startegije od suštinskog je značaj za djelotvornost ovog procesa.

Ministarstvo nauke i tehnologije treba da obavještavanja cjelokupnu naučnoistraživačku zajednicu Republike Srpske o rezultatima realizacije Strategije naučnog i tehnološkog razvoja.

Sadržaj tabela:

- Tabeli 1: Plan realizacije Strategije naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srpske 2012–2016. godine;
- Tabela 2: Lista skraćenica (akronima);
- Tabela 3: Plan ulaganja u IR do 2016. godine u odnosu na BDP, u hiljadama KM;

Tabela 1. Plan realizacije Strategije naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srpske 2012 – 2016.

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE					NOSIOCI AKTIVNOSTI	
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.		
OPŠTI CILJ 1 JACANJE DRUŠTVENE SVIJESTI O ZNAČAJU I ULOZI NAUKE I TEHNOLOGIJE	PC 1.1 Postizanje društvenog i političkog konsenzusa o značaju i ulozi nauke i istraživačkog rada u razvoju Republike	Usvajanje Strategije naučnog i tehnološkog razvoja od strane Narodne skupštine Republike Srpske.	Usvojena Strategija.	2012.							Vlada RS, Narodna skupština
		Prihvatanje i usvajanje politike nauke i tehnološkog razvoja od svih zainteresovanih strana: ministarstava, naučnoistraživačkih organizacija, univerziteta, poslovnog sektora, nevladinog sektora, istraživača, zaposlenih u obrazovanju, zaposlenih u privredi, studenata i ostalih građana.	Broj internih strategija i srednjoročnih planova urađenih na bazi usvojene Strategije naučnog i tehnološkog razvoja RS.	TA							VŠU, NI organizacije, poslovni sektor, NVO (naučna udruženja)
	PC 1.2 Osiguranje uticaja nauke na proces donošenja važnih odluka	Prethodno pribavljanje mišljenja relevantnih naučnih institucija i eksperata prije donošenja važnih odluka za Republiku ili jedinicu lokalne samouprave.	Broj urađenih ekspertiza i elaborata.	TA							Ministarstva, jedinice lokalne samouprave, javne ustanove, poslovni sektor
		Naučna potvrda rezultata i efekta donesenih važnih odluka u smislu da su bili optimalno rješenje za interese Republike ili jedinice lokalne samouprave.	Broj urađenih ekspertiza i elaborata.	TA							VŠU, NI organizacije, naučna udruženja
	PC 1.3 Kontinuirana promocija kulture znanja i nauke u obrazovnom sistemu Republike Srpske	Promocija nauke i naučnoistraživačkog rada u nastavnim sadržajima na svim nivoima obrazovanja, a posebno u visokom obrazovanju.	Nastavni planovi, istraživački projekti.	TA							Škole, VŠU
		Organizovanje prezentacija i izložbi na temu nauke i tehnologije, naučnoistraživačkih radionica za mlade, „otvoreni dani“ na univerzitetima i institutima.	Broj organizovanih izložbi, radionica, „otvorenih dana.“	TA							Univerziteti, NI organizacije, MPK, MNT
		Formiranje centara za popularizaciju nauke i tehnologije u svim većim školskim centrima.	Broj formiranih centara.	TA							MPK, MNT, srednje škole i VŠU

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE					NOSIOCI AKTIVNOSTI	
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.		
PC 1.4 Javna i medijska promocija nauke, istraživanja i tehnološkog razvoja	Saradnja naučnoistraživačkih organizacija, visokoškolskih ustanova i relevantnih ministarstava s medijima, u okviru obrazovnih programa, radio i TV informativnih emisija, emisija o popularnoj nauci, izdavanja naučno-popularnih knjiga i časopisa.	Broj realizovanih emisija i publikovanih naučno-popularnih knjiga i časopisa.	TA								MNT, VŠU, NI organizacije, naučna udruženja, mediji
	Objavlivanje rezultata istraživanja, finansijskih i ostalih relevantnih podataka o domaćoj nauci i tehnologiji u dnevnim novinama i/ili poslovnim časopisima.	Broj članaka na relevantnu temu.	TA								MNT, VŠU, NI organizacije, naučna udruženja, mediji
	Javna prezentacija najznačajnijih naučnih i tehnoloških dostignuća.	Broj održanih prezentacija.	TA								MNT, VŠU, NI organizacije, naučna udruženja
	Medijska popularizacija studiranja na fakultetima koji su orijentisani ka proizvodnim zanimanjima.	Broj održanih „infodana“, procenat povećanja broja studenata na fakultetima za proizvodna zanimanja.	TA								MNT, MPK, VŠU, NI organizacije, naučna udruženja, poslovni sektor
PC 2.1 Reforma sistema ocjenjivanja NI rada	Uvođenje obavezne evaluacije i recenzije naučnoistraživačkog rada i rezultata tog rada po međunarodno priznatim standardima i uz učešće međunarodnih stručnjaka.	Identifikacija kriterijuma, Donošenje odgovarajućih pravnih akata.	2013 TA								MNT, MPK, VŠU, NI organizacije, naučna udruženja
	Definisanje sistema internog i eksternog vrednovanja naučnoistraživačkog rada na visokoškolskim ustanovama i naučnoistraživačkim organizacijama.	Urađeni interni pravilnici, Definisana pravila eksternog vrednovanja, uputstvo za recenzente.	2013								VŠU, NI organizacije
	Razvoj ekspertskih sistema za ocjenjivanje istraživačkih projekata u konkursnoj proceduri.	Realizovani ekspertski sistemi za ocjenjivanje, Baza podataka kompetentnih domaćih i stranih eksperata i recenzentata.	2014								MNT, VŠU, NI organizacije

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE										NOSIOCI AKTIVNOSTI			
					2012.		2013.		2014.		2015.		2016.					
OPŠTI CILJ 2: RAZVOJ POVOLJNOG OKRUŽENJA ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD I RAZVOJ TEHNOLOGIJA		Realizacija baze evaluatora i baze recenzenata.	Baza podataka kompetentnih domaćih i stranih eksperata i recenzenata.	2014													MNT, MPK	
		Kategorizacija naučnih časopisa, skupova, zbornika itd.	Broj kategorizovanih časopisa i skupova. Povećan kvalitet rezultata NI rada.	TA													MNT	
		Razvoj i uvođenje jedinstvenih (osnovnih) kriterijuma i procedura za izbor u naučna i naučno-nastavna zvanja.	Standardizovani i usaglašeni kriterijumi za izbor u naučna i naučno-nastavna zvanja.	2014													MNT, MPK, VŠU, NI organizacije, naučna udruženja	
	PC 2.2 Obezbjeđenje savremene naučnoistraživačke i tehnološke infrastrukture	Izrada i održavanje baze podataka o naučnoistraživačkoj opremi, uređajima, instrumentima i sistemima u javnim naučnoistraživačkim organizacijama i univerzitetima.	Realizovana baza podataka o naučnoistraživačkoj opremi, uređajima, instrumentima i sistemima.	2012 TA													MNT, MPK, VŠU, NI organizacije	
		Integrisanje (ugovorno zajedničko korišćenje) istraživačkih infrastrukturnih kapaciteta na univerzitetima, istraživačkim organizacijama i privredi u svrhu efikasnog korištenja raspoložive opreme i laboratorija.	Potpisani međusobni ugovori o saradnji po pitanju korištenja raspoloživih infrastrukturnih kapaciteta.	2013 TA													VŠU, NI organizacije, poslovni sektor	
		Modernizacija i nabavka istraživačke opreme. Posebnim programom obezbijediti nabavku sofisticirane opreme višeg nivoa u prioritarnim područjima, a nabavku opremu nižeg i srednjeg nivoa finansirati isključivo putem dobijenih istraživačkih projekata. Pored javnih sredstava, neophodno je obezbijediti i vlastita sredstva za sufinansiranje nabavke, kako bi se obezbijedilo više novca za realizaciju istraživačkih i razvojnih projekata.	Donesena odgovarajuća pravna akta (pravilnici), Obezbijedena finansijska sredstva za ovu namjenu.	2011 TA														MNT, MPK i druga resorna ministarstva, VŠU, NI organizacije

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE										NOSIOCI AKTIVNOSTI	
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.							
		Izrada i održavanje baze podataka o savremenim visokovrijednim tehnološkim potencijalima u Republici Srpskoj (organizacije, procesi, znanje, oprema).	Realizovana baza podataka o savremenim visokovrijednim tehnološkim potencijalima u Republici.	2012 TA												MNT, MIER, Privredna komora
		Povećanje broja konekcija na akademsku i istraživačku računarsku mrežu – SARNET, realizacija mrežnog operativnog centra (NOC) i povećanje broja digitalnih sadržaja u okviru mreže.	Priključeni svi javni fakulteti i javni NI instituti, Realizovan operativni centar.	2012 - 2013												MNT, MPK, NI organizacije
		Povećanje dostupnosti elektronskih naučnih baza, naučne publicistike, informacija sa naučnih skupova.	Baze podataka, knjige, časopisi, zbornici.	TA												MNT, MPK, NUBRS
		Implementacija savremenog onlajn bibliografskog informacionog sistema (COBISS) i njegovo integrisanje sa E-CRIS bazom podataka o istraživačima i istraživačkim organizacijama.	Implementirana COBISS baza i povezana sa CRIS bazom.	2012 - 2013 TA												MPK, MNT, NUBRS
	PC 2.3 Stimulacija naučnoistraživačkog rada	Uspostavljanje republičkih nagrada za najbolje naučnike, istraživače i naučnoistraživačke institucije za postignute rezultate na godišnjem nivou.	Definisana zakonska regulativa i obezbijedena finansijska sredstva.	2012 TA												MNT
		Dodatna finansijska stimulacija za istaknute naučnike i istraživače sa međunarodno priznatim rezultatima.	Definisana zakonska regulativa i obezbijedena finansijska sredstva.	2013 TA												MNT, VŠU, NI organizacije
		Obezbjedenje povoljnih uslova za rješavanje stambenog pitanja vrhunskih naučnih radnika i perspektivnog mladog naučnoistraživačkog kadra, putem povoljnih stambenih kredita i sl.	Definisana zakonska regulativa i obezbijedena finansijska sredstva.	2013												VŠU, NI organizacije, MNT, MPK, MF, jedinice lokalne samouprave, banke
		Statističko praćenje iz oblasti istraživanja i razvoja.	Urađena metodologija i god. statistički izvještaji.	TA												Republički zavod za statistiku, MNT

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE										NOSIOCI AKTIVNOSTI	
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.							
	PC 2.4 Praćenje statističkih podataka vezanih za naučnoistraživačke i inovativne djelatnosti u skladu sa međunarodnim standardima	Statističko praćenje inovacionih aktivnosti.	Urađena metodologija i godišnji statistički izvještaji.	TA												Republički zavod za statistiku, MNT, MIER
		Statističko praćenje patentnih aktivnosti.	Urađena metodologija i godišnji statistički izvještaji.	2012 TA												Republički zavod za statistiku, MNT, MIER
		Statističko praćenje karijera i mobilnosti doktora nauka.	Urađena metodologija i godišnji statistički izvještaji.	2012 TA												Republički zavod za statistiku, MNT, MPK
		Statističko praćenje sadržaja i izdataka za istraživanje i razvoj iz budžeta Republike (GBOARD)	Urađena metodologija i godišnji statistički izvještaji.	2012 TA												MNT i druga ministarstva
OPŠTI CILJ 3: RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA	PC 3.1 Obezbjedenje uslova za naučnu karijeru, profesionalni razvoj, osposobljavanje i specijalizaciju istraživača	Jačanje finansijske i institucionalne podrške za postdoktorsko usavršavanje.	Definisana zakonska regulativa i broj postdoktorskih stipendija i projekata.	2013 TA											MNT	
		Povećanje broja naučnoistraživačkog usavršavanja u inostranstvu.	Definisana zakonska regulativa i broj dodijeljenih stipendija i pomoći.	2013 TA											MNT	
		Uspostavljanje saradnje naučnoistraživačkog i poslovnog sektora u definisanju politike supervizije (mentorstva) za istraživače u privredi i društvenim djelatnostima.	Broj potpisanih ugovora i broj usavršavanja istraživača u privredi.	2013 TA											VŠU, NI organizacije, poslovni sektor	
		Prihvatanje inicijative evropske komisije, izražene u dokumentima „Evropska povelja za istraživače“ i „Kodeks o zapošljavanju istraživača“.	Potpisana Povelja i prihvaćen Kodeks.	2013											MNT	
		Jačanje saradnje u okviru naučnoistraživačkih i istraživačko-razvojnih programa EU.	Broj projekata u kojem učestvuju timovi i organizacije iz RS.	TA											VŠU, NI organizacije, poslovni sektor, MNT	

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE										NOSIOCI AKTIVNOSTI				
					2012.		2013.		2014.		2015.		2016.						
	PC 3.2 Naučnoistraživačka saradnja i mobilnost	Saradnja sa naučnicima i istraživačima u dijaspori.	Broj zajedničkih projekata i broj učesnika iz inostranstva.	2013 TA													VŠU, NI organizacije, poslovni sektor, MNT		
		Saradnja sa naučnoistraživačkim kadrom i organizacijama u Republici u okviru multidisciplinarnih istraživanja.	Broj multidisciplinarnih projekata	2013 TA														VŠU, NI organizacije, poslovni sektor, MNT	
		Povećanje broja gostujućih naučnika i profesora iz inostranstva.	Broj gostujućih naučnika i profesora iz inostranstva.	2013 TA														VŠU, NI organizacije, MNT, MPK	
		Povećanje broja studenata iz Republike Srpske na prestižnim svjetskim univerzitetima.	Broj studenata iz Republike Srpske na prestižnim svjetskim univerzitetima.	2013 TA														MPK, MNT	
	PC 3.3 Unapređenje doktorskih studija (studija III ciklusa visokog obrazovanja)	Razvoj zajedničkih kriterijuma i standarda kvaliteta.	Usvojeni kriterijumi i standardi.	2012 TA														MPK, MNT, VŠU	
		Uspostava više doktorskih studija unutar jednog ili više naučnih područja, otvoreni, povezani i umreženi studiji.	Broj uspostavljenih doktorskih studija.	2013 TA														MPK, MNT, VŠU, NI organizacije	
		Organizovanje zajedničkih i udruženih studija, dvojni doktorati.	Broj zajedničkih i udruženih studija.	2013 TA														MPK, MNT, VŠU, NI organizacije	
		Istraživanje i učenje u punom radnom vremenu (istraživačko baziranih, a ne nastavno baziranih studija; interdisciplinarna i transdisciplinarna istraživanja).	Broj projektno baziranih doktorata i broj doktoranata koji studiraju u punom radnom vremenu.	2013 TA															MPK, MNT, VŠU, NI organizacije
		Povećanje kompetencija mentora.	Usvojeni standardi za mentore. Baza mentora za III ciklus VO.	TA															MPK, MNT, VŠU, NI organizacije

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE					NOSIOCI AKTIVNOSTI									
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.										
	PC 3.4 Uključivanje studenata u naučnoistraživački rad	Studentski naučnoistraživački projekti pod vođstvom iskusnog mentora i uključenje studenata u istraživačke timove na značajnijim naučnim i istraživačkim projektima.	Broj studentskih projekata i broj uključenih studenata.	TA														MPK, MNT, VŠU, NI organizacije	
		Organizovanje studentskih naučnih skupova.	Broj studentskih naučnih skupova.	TA															VŠU, NI organizacije, organizacije studenata, MPK, MNT
		Organizovanje studentske prakse u naučnoistraživačkim organizacijama.	Doneseni interni propisi i broj studenata sa obavljenom praksom.	2012 TA															MPK, MNT, VŠU, NI organizacije
		Integracija istraživačkih aktivnosti u sistem formalnog obrazovanja za sticanje ECTS bodova.	Zakonska regulativa i interni propisi univerziteta.	2013 TA															MPK, VŠU
		Podrška izradi magistarskih (master) i doktorskih radova. Povećanje broja studenata u programu „mladi istraživači“ (za studente II i III ciklusa visokog obrazovanja).	Broj mladih istraživača. Veći broj magistara/mastera i doktora nauka.	TA															MNT, VŠU, NI organizacije
	PC 3.5 Formiranje mlade talentovane naučnoistraživačke baze	Osnivanje istraživačkih centra za mlade.	Broj osnovanih centara.	2013 TA														MPK, MNT, VŠU, NI organizacije	
		Vannastavni istraživački projekti za talentovane učenike.	Broj vannastavnih istraživačkih projekata.	2012 TA														MPK, MNT, SŠ, VŠU, NI organizacije	
		Ljetnje i zimske škole u saradnji sa naučnoistraživačkim institucijama.	Broj organizovanih ljetnjih i zimskih škola.	2013 TA														MPK, MNT, SŠ, VŠU, NI organizacije	
		Naučnoistraživačka domaća i međunarodna takmičenja i smotre za učenike.	Broj takmičenja i smotri.	2013 TA														MPK, MNT, SŠ	
		Nagrade za naučnoistraživački rad najuspješnijih učenika i njihovih mentora.	Usvojena zakonska regulativa i obezbijedena finansijska sredstva.	2013 TA														MPK, MNT, SŠ	

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE										NOSIOCI AKTIVNOSTI		
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.								
OPŠTI CILJ 4: JACANJE SARADNJE I PRENOSA REZULTATA ISTRAŽIVANJA IZ NAUČNOISTRAŽIVAČKOG U PRIVREDNI SEKTOR	PC 4.1 Jačanje komunikacije i saradnje naučnoistraživačkog i privrednog sektora	Informisanje i edukacija vlasnika, rukovodećeg kadra i zaposlenih u poslovnom sektoru, specijalno malih i srednjih preduzeća, o značaju i mogućnostima saradnje sa naučnoistraživačkim sektorom.	Broj održanih „info-dana“. Broj organizovanih i održanih radionica.	TA												MNT, MIER, privredne komore, VŠU, NI organizacije	
		Praćenje i predviđanje svjetskih tehnoloških kretanja (<i>technology foresight</i>), razvoj usluge ranog sagledavanja vrijednosti dolazećih tehnologija za privredu Republike i usmjeravanje razvojno-tehnoloških istraživanja.	Formiranje tima za <i>technology foresight</i> . Izdavanje biltena i internet stranica za <i>technology foresight</i> .	2012 TA													MNT, MIER, privredne komore, VŠU, NI organizacije, poslovni sektor
		Podrška kooperativnim istraživačko-razvojnim projektima naučnoistraživačkih organizacija, društvenih i privrednih subjekata.	Broj odobrenih i finansijski podržanih kooperativnih projekata.	TA													MNT, MIER, privredne komore, VŠU, NI organizacije, jedinice lokalne samouprave, poslovni sektor
		Usmjeravanje naučnoistraživačkih institucija da dodatno finansiranje svojih aktivnosti obezbijede razvojem proizvoda i usluga namijenjenih tržištu.	Broj sklopljenih ugovora i visina ostvarene dobiti.	TA													MNT, MPK, VŠU, NI organizacije, privredne komore, poslovni sektor
		Stručne i specijalističke dopunske obuke za jačanje kompetencija kadra iz poslovnog sektora na univerzitetima i drugim naučnoistraživačkim organizacijama.	Broj programa na univerzitetima namijenjenih za dopunsku obuku.	TA													VŠU, NI organizacije, poslovni sektor
		Razvojna istraživanja koja generiše i realizuje naučnoistraživački sektor fokusirati prema konkretnim problemima u privredi i društvu.	Broj projekata usmjerenih prema konkretnim problemima u privredi i društvu.	TA													VŠU, NI organizacije, privredne komore, poslovni sektor, jedinice lokalne samouprave
		Jačanje kapaciteta udruženja inovatora RS i promocije inovatorstva u preduzećima, školama, fakultetima.	Urađen program promocije. Finansijska, pravna i druga pomoć udruženjima inovatora.	TA													MNT, MIER, udruženja inovatora, privredne komore, poslovni sektor
		Podrška osnivanju i radu tehnoloških centara, savjetovališta, inkubatora,	Broj novoformirane posredničke infrastrukture.	TA													MNT, MIER, VŠU, NI organizacije, privredne komore, poslovni sektor,

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE					NOSIOCI AKTIVNOSTI		
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.			
		parkova i drugih organizacionih oblika za povezivanje istraživačkih i privrednih subjekata i komercijalizaciju naučnih i tehnoloških istraživanja na svim nivoima.									jedinice lokalne samouprave	
	PC 4.2 Izgradnja posredničke infrastrukture	Jačanje i osvremenjavanje laboratorija na prirodnim, tehničkim, tehnološkim i poljoprivrednim fakultetima i naučnoistraživačkim i istraživačkim institutima koji će biti osposobljeni da pružaju usluge privrednom sektoru.	Popis potencijalnih laboratorija i urađen program osposobljavanja. Opremanje laboratorija potrebnim instrumentacijom i obuka kadra.	2012 TA							MNT, VŠU, NI organizacije, resorna ministarstva, poslovni sektor	
Realizacija i održavanje javno dostupne baze podataka o razvojno-tehnološkim potencijalima i baze podataka o visokotehnološkim i srednjetehnološkim i visokotehnološkim i srednje-tehnološkim privrednim društvima u Republici Srpskoj.		Urađena i ažurirana baza podataka o razvojno-tehnološkim potencijalima. Urađena i ažurirana baza podataka o visokotehnološkim i srednjetehnološkim i visokotehnološkim i srednje-tehnološkim privrednim društvima.	2013 TA								MNT, MIER, privredne komore	
Realizacija i održavanje javno dostupne baze podataka o budućim i realizovanim naučnoistraživačkim projektima koji su privredno orijentisani.		Urađena i ažurirana baza podataka o budućim i realizovanim naučnoistraživačkim projektima koji su privredno orijentisani.	2012 TA									MNT, VŠU, NI organizacije
Obezbjedenje sredstava posebnih namjena za podršku razvojnim istraživanjima, tehnološkom razvoju i podršku izgradnji posredničke infrastrukture za prioritetne proizvodne djelatnosti.		Definisanje proizvodnih prioriteta. Obezbjedena grantovska sredstva za prioritetna istraživanja.	2013 TA									MNT, MIER, MPŠV
	PC 4.3 Investiranje u razvojno-tehnološka istraživanja	Stimulisanje istraživačkog i razvojnog kadra u privredi i društvenim djelatnostima.	Urađen program stimulacije i obezbijedena finansijska sredstva.	2013 TA							MIER, MF, MRBIZ, privredne komore	

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE					NOSIOCI AKTIVNOSTI			
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.				
		Podrška učešća istraživačkih i privrednih organizacija u Okvirnim programima EU, COST, EUREKA, itd.	Definisana zakonska regulativa i obezbijedena finansijska sredstva. Broj prijavljenih i broj prihvaćenih projekata.	2012 TA								MNT, VŠU, NI organizacije	
		Podrška komercijalizaciji akademskog istraživanja.	Definisana zakonska regulativa i obezbijedena finansijska sredstva.	2013 TA								MNT, MIER, VŠU	
		Podrška nabavci moderne tehnološke opreme.	Definisana zakonska regulativa i obezbijedena finansijska sredstva.	2012 TA								MNT, MIER	
		Podrška transferu savremenih tehnologija.	Definisana zakonska regulativa i obezbijedena finansijska sredstva.	2014 TA								MNT, MIER	
		Podrška zaštiti intelektualnog vlasništva.	Definisana zakonska regulativa i obezbijedena finansijska sredstva.	2013 TA								MNT, MIER	
	PC 5.1 Jačanje uloge univerziteta u stvaranju, širenju i komercijalizaciji znanja i postizanje međunarodne konkurentnosti kroz naučnoistraživački rad	Povezivanje sa univerzitetima u inostranstvu i razmjena naučno-nastavnog kadra.	Broj sklopljenih ugovora. Broj razmijenjenog naučno-nastavnog kadra.	TA								VŠU	
		Definisanje zajedničkih kriterijuma i primjena međunarodnih standarda za napredovanje u naučno-nastavnim zvanjima, razvoj sistema kontrole.	Razvijeni i primijenjeni kriterijumi.	2013 TA								VŠU, MPK, MNT	
		Mentorski rad po međunarodnim standardima (osposobljavanje za mentorski rad, kriterijumi, vrednovanje).	Definisani standardi, uputstva, pravilnici.	20134 TA									VŠU, MPK
		Osavremenjivanje naučnoistraživačke opreme.	Elaborati o potrebnoj opremi i nabavljena oprema.	TA									MPK, MNT, VŠU
		Doktorski studij, projektno orijentisan prema realnim potrebama razvoja Republike.	Definisani projekti. Organizacija studija.	TA									VŠU, MPK, MNT

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE					NOSIOCI AKTIVNOSTI				
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.					
OPŠTI CILJ 5: PREISPITIVANJE I REDEFINISANJE ULOGE I ZADATAKA GLAVNIH NOSILACA NAUČNOG I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA		Podrška (finansijska, pravna, organizaciona) saradnji za potrebe privrede i društva u cjelini.	Razvijeni programi podrške.	TA									VŠU, MPK, MNT	
		Promocija i vrednovanje istraživačkog rada za potrebe privrede i društvenih djelatnosti (kriterijumi napredovanja u naučno-nastavnim zvanjima).	Standardizovani kriterijumi. Interna akta univerziteta.	2014 TA										VŠU, MPK, MNT
		Promocija preduzetništva među studentima i nastavnim osobljem.	Nastavni programi. Info-dani i radionice.	TA										VŠU, MIER, RARS, ICBL, UPCBL
		Obuka i usavršavanje kadra iz privrede i društvenih djelatnosti (model cjeloživotnog učenja i usavršavanja).	Interna akta univerziteta. Programi obuke na univerzitetima. Ugovori sa preduzećima.	2014 TA										VŠU
	PC 5.2 Jačanje javnih naučnoistraživačkih organizacija (ANURS, NI instituti)	Definisanje oblasti od interesa za dalji razvoj Republike za koje bi trebalo u narednom periodu da se formiraju javni naučnoistraživački instituti.	Urađene analize vezane za prioritetne oblasti.	2013										Sva ministarstva u Vladi RS
		Definisanje misije javnog naučnoistraživačkog instituta u ostvarenju javne koristi i većeg dijela njegovog rada na neprofitnoj bazi i osnivanje NI instituta.	Urađene studije o opravdanosti osnivanja.	2013 - 2014										Sva ministarstva, Vlada RS
		Jačanje učešća javnih naučnoistraživačkih organizacija u donošenju važnijih društveno-ekonomskih odluka.	Poboljšana zakonska regulativa (koja se odnosi na javni interes). Broj naučno-stručnih ekspertiza.	TA										Sva ministarstva u Vladi RS, jedinice lokalne samouprave, NII
		Povezivanje sa univerzitetima u istraživačkim i nastavnim procesima.	Medusobni ugovori o saradnji.	TA										NII, VŠU
		Finasiranje rada javnih naučnoistraživačkih organizacija iz republičkog budžeta na osnovu usvojenog godišnjeg plana rada, manji dio sredstava se ostvaruje na tržištu.	Zakonska regulativa. Planovi rada. Obezbijedena finansijska sredstva.	2013 TA										MNT, resorna ministarstva, NII

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE										NOSIOCI AKTIVNOSTI	
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.							
		Striktna i neprekidna kontrola rezultata naučnoistraživačkog rada NI organizacija i utroška dodijeljenih javnih finansijskih sredstava.	Zakonska regulativa. Obavljena kontrola i izvještaji.	TA												MNT i resorna ministarstva
		Ostvarivanje međunarodne saradnje i učešće u međunarodnim naučnoistraživačkim programima i projektima.	Broj ugovora i broj projekata.	TA												NII
	PC 5.3 Jačanje istraživačko-razvojnog rada u poslovnom sektoru	Podrška izgradnji istraživačko-razvojnih kapaciteta u preduzećima.	Zakonska regulativa. Planovi rada preduzeća. Obezbijedena finansijska sredstva.	2014 TA												MNT, MIER
Podrška saradnji preduzeća, univerziteta i naučnoistraživačkih instituta u zajedničkim istraživačkim i razvojnim projektima.		Zakonska regulativa. Obezbijedena finansijska sredstva.	TA													MNT i resorna ministarstva
Podrška transferu znanja i tehnologija iz naučnoistraživačkog sektora u privredu.		Zakonska regulativa. Obezbijedena finansijska sredstva.	2012 TA													MNT i resorna ministarstva, VŠU, NI organizacije
Pomoć u kadrovskom jačanju preduzeća (obuka, zapošljavanje i razmjena stručnjaka i istraživača).		Urađeni programi podrške.	2013 TA													Privredne komore, VŠU, ZZRS
Podrška u razvoju, osvajanju i transferu novih tehnologija.		Zakonska regulativa. Obezbijedena finansijska sredstva.	TA													MNT i resorna ministarstva
Osnaživanje inovatorstva u preduzećima.		Urađeni programi podrške.	2013 TA													MNT, MIER
Podrška istraživačkorazvojnim centrima u preduzećima.		Zakonska regulativa. Obezbijedena finansijska sredstva.	2012 TA													MNT, MIER
Analiza postojećih posredničko-oprativnih institucija (POI) i potencijalnih novih POI u odnosu na lokalno okruženja, potrebe i uslove.		Urađene studije.	2012 - 2014													MNT, MIER

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE					NOSIOCI AKTIVNOSTI		
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.			
	PC 5.4 Jačanje uloge posredničko-operativnih institucija u protoku znanja između univerziteta, instituta i preduzeća	Jasno definisanje misije i profila, te organizacione strukture postojećih i budućih POI.	Urađene studije.	2013 - 2015							MNT, MIER	
Informisanje potencijalnih učesnika i korisnika usluga POI o značaju (mogućnosti, uslovi i rizici) posredničko-operativnih institucija za naučni, tehnološki i ekonomski razvoj Republike.		Info-dani i radionice.	TA									MNT, MIER
Obuka budućeg rukovodnog kadra u POI u saradnji sa sličnim uspješnim institucijama iz inostranstva.		Program obuke i ugovori.	TA									MNT, MIER, POI
Podrška u nabavi neophodne opreme za rad POI i sufinansiranje operativnih troškova.		Zakonska regulativa. Obezbijedena finansijska sredstva.	TA									MNT, MIER
	PC 5.5 Jačanje kapaciteta i uloge javne uprave u vezi sa sprovođenjem Strategije naučno-tehnološkog razvoja Republike	Jačanje horizontalnog povezivanja relevantnih ministarstava na sprovođenju predloženih mjera za realizaciju postavljenih ciljeva Strategije (formiranje zajedničkog koordinacionog tijela), kao i vertikalno rukovođenje u svrhu osiguranja koherentnosti u realizaciji javnih politika i usvojenih sektorskih strategija.	Formirano zajedničko koordinaciono tijelo. Godišnji izvještaji o saradnji.	2012 TA								Sva relevantna ministarstva, Vlada RS
Formiranje fonda za nauku i tehnološki razvoj Republike Srpske.		Uspostavljena agencija.	2015 TA									Vlada RS
Uključenje jedinica lokalne samouprave, u djelokrugu njihove nadležnosti, u razvoj nauke i tehnologije.		Programi jedinica lokalne samouprave. Godišnji izvještaji.	2013 TA									JLS
Jačanje saradnje između javne uprave, akademske i naučne zajednice, te poslovnog sektora u naučno-tehnološkom razvoju Republike.		Info-dani i radionice. Planovi i ugovori.	2012 TA									VŠU, NII, ROU, JLS

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE										NOSIOCI AKTIVNOSTI			
					2012.	2013.	2014.	2015.	2016.									
		Sinhronizacija aktivnosti u skladu sa evropskim integracionim procesima, zakonodavstvom EU i strateškim dokumentima (Evropa 2020, Inovaciona unija, Milenijumski ciljevi) i uključenje naučnoistraživačkog sistema Republike Srpske u Evropski istraživački prostor (ERA).	Urađeni planovi. Zakonska regulativa. Projekti i ugovori.	TA													MNT i odgovarajuća resorna ministarstva	
OPŠTI CILJ 6: POVEĆANJE FINANSIJSKIH ULAGANJA U ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	PC 6.1 Jačanje direktnog i indirektnog finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja	Učešće grada, opštine, Republike, kao i privatnog sektora industrije i usluga u finansiranju istraživačko-razvojnih aktivnosti.	Visina <i>GERD-a</i> .	TA													ROI i JLS, poslovni subjekti	
		Uvesti obavezu namjenskog izdvajanja sredstava za istraživanje od posebnog sektorskog interesa putem resornih ministarstava.	Zakonska regulativa i programi.	2013 TA														Resorna ministarstva
		Uvesti poreske podsticaje i olakšice, kao sistemske mjere u svrhu poboljšanja položaja naučnoistraživačke djelatnosti i povećanja investiranja u nova znanja.	Studija opravdanosti. Zakonska regulativa.	2014 TA														
	PC 6.2 Uvođenje institucionalnog finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti u javnim naučnoistraživačkim institutima i univerzitetima	Finansiranje, na bazi usvojenih i odobrenih planova naučnog i tehnološkog razvoja (naučno vijeće u instituciji, resorno ministarstvo, Vlada RS) iz republičkih budžetskih sredstava na godišnjem nivou, istraživačkih aktivnosti javnih naučnoistraživačkih institucija i univerziteta. Svake godine vršiti pravdanje utrošenih sredstava (rezultati, dokazi, knjiženja).	Predloženi i odobreni planovi. Zakonska regulativa	2013 TA														NI organizacije, VŠU, MNT, resorna ministarstva
		Finansijska ulaganja u kapitalnu istraživačku opremu za potrebe javnih univerziteta i naučnoistraživačkih instituta bazirati na ažuriranoj bazi podataka o takvoj opremi i usvojenim višegodišnjim planovima opremanja (ne duplirati kapacitete,	Realizovana baza podataka. Predloženi i odobreni planovi. Zakonska regulativa.	2013 TA														

OPŠTI CILJ	POSEBNI CILJ	MJERE	INDIKATORI	ROK	PERIOD REALIZACIJE										NOSIOCI AKTIVNOSTI		
					2012.		2013.		2014.		2015.		2016.				
		komplementarnost, izgradnja povezanih sistema, rad više institucija i istraživača na istoj opremi).															
		Unaprijediti zakonsku regulativu u vezi institucionalnog finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti.	Zakonska regulativa.	2012													MNT, MF
		Uvesti koncept finansiranja strateških naučnoistraživačkih projekata na bazi tzv. „lump-sum“ modela finansiranja (model finansiranja gdje se ugovara cjelokupan iznos, a ne nekoliko malih iznosa ili rata, u dužem roku, tj. tri do četiri godine).	Zakonska regulativa.	2012													MNT, MF
		Uspostaviti transparentan i stimulativan sistem finansijske podrške istraživanju i razvoju koji podrazumijeva jasna pravila i kriterijume dodjele i odobravanja podrške, bilo na republičkom, bilo na lokalnom nivou.	Usaglašeni kriterijumi. Zakonska regulativa.	2013 TA													MNT, resorna ministarstva, JLS
	PC 6.3 Unapređenje sistema finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti i tehnološkog razvoja	Kontinuirano pratiti i analizirati istraživački rad na javnim univerzitetima u smislu svishodnog utroška finansijskih sredstava namijenjenih za naučnoistraživački rad naučno-nastavnih i saradničkih kadrova (40% sredstava za plate je prema važećem Pravilniku o standardima i normativima za finansiranje visokog obrazovanja namijenjeno za naučnoistraživački rad).	Usaglašeni kriterijumi. Javno prezentiranje rezultata NI rada i finansijskih ulaganja.	TA													MPK, MNT
		Jačati horizontalnu saradnju između ministarstava po pitanju istraživanja i razvoja i ukoliko u okviru svoje resorne nadležnosti pojedina ministarstva izdvoje određena finansijska sredstva za tu namjenu, obavezno o tome informisati Ministarstvo nauke i tehnologije.	Relevantna obavještenja i informisanje. Zakonska regulativa.	2011 TA													MNT, resorna ministarstva

Lista skraćenica koje se koriste u u tabeli 1. data je u tabeli 2.

Tabela 2. Lista skraćenica (akronima)

Skraćenica	Značenje
MNT	Ministarstvo nauke i tehnologije
MPK	Ministarstvo prosvjete i kulture
MIER	Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva
MPŠV	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
ROU	republički organi uprave
JLS	jedinice lokalne samouprave
NII	naučnoistraživački instituti
NI	naučnoistraživački
VŠU	visokoškolske ustanove
SŠ	srednje škole
POI	posredničko-operativne institucije
ZZRS	Zavod za zapošljavanje RS
NUBRS	Narodna i univerzitetska biblioteka RS
RARS	Republička agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća
ICBL	Inovacioni centar Banja Luka
UPCBL	Univerzitetski preduzetnički centar
TA	trajna aktivnost
NVO	nevladine organizacije (naučna društva)

OKVIRNI FINANSIJSKI PLAN ULAGANJA U NAUČNI I TEHNOLOŠKI RAZVOJ REPUBLIKE SRPSKE 2012–2016. GODINE

U Strategiji naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srpske 2012–2016. godine predviđeno je postepeno povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj (GERD) sa procijenjenih sadašnjih 0,27% bruto domaćeg proizvoda (2011. godine) do nivoa od 0,5% BDP 2016. godine. Plan ulaganja u IR do 2016. godine na bazi BDP, u hiljadama KM, dat je u tabeli 3. U periodu 2012–2016. godine u istraživanje i razvoj, prema ovom planu, trebalo bi da se uloži ukupno 215 miliona KM, od toga bi iz budžeta Republike trebalo da se izdvoji oko 79 miliona KM, a poslovni sektor, NI organizacije i VŠU bi trebalo da obezbijede vlastita sredstva za tu namjenu u iznosu od oko 136 miliona KM. Vlastita sredstva se ulažu u istraživanje, razvoj proizvoda, tehnoloških procesa, organizaciju poslovanja i marketing prema sopstvenim potrebama i željama.

Tabela 3. Plan ulaganja u IR 2012–2016. godine u hiljadama KM

		2010.*	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	UKUPNO 2012–2016.
	BDP u mil. KM	8.307	8.804	9.225	9.742	10.367	10.885	11.430	
ULAGANJE	GERD (u 000 KM)	20.779	24.000	29.500	36.000	42.500	50.000	57.000	215.000
	GERD (% BDP)	0,25	0,27	0,32	0,37	0,41	0,46	0,5	
IZVOR SREDSTAVA	Budžet RS za IR (**) (u 000 KM)	8.764	8.800	9.100	12.500	15.400	19.500	22.300	78.800
	Budžet RS za IR (% BDP)	0,1	0,1	0,1	0,13	0,15	0,18	0,2	
	Ostali za IR (u 000 KM)	12.015	15.200	20.400	23.500	27.100	30.500	34.700	136.200
	Ostali za IR (% BDP)	0,15	0,17	0,22	0,24	0,26	0,28	0,3	

* Podaci za 2010. godinu su dati na bazi podataka Republičkog zavoda za statistiku, a za ostale godine na bazi procjene Ministarstva nauke i tehnologije i Ministarstva finansija za BDP.

** Napomena: Sredstva iz republičkog budžeta i budžeta jedinica lokalne samouprave odnose se na budžetska sredstva Ministarstva nauke i tehnologije RS i ANURS, u dijelu koji je namijenjen finansiranju IR, u visini određenoj Dokumentom okvirnog budžeta RS. Razlika do projekcije prikazane u gornjoj tabeli odnose se na sredstva iz budžeta koja su namijenjena za IR u drugim ministarstvima i jedinicama lokalne samouprave, kao što su sredstva za finansiranje naučnoistraživačkih projekata u sektorskoj nadležnosti tih ministarstava, odnosno jedinica lokalne samouprave. Visina navedenih sredstava je projektovana na osnovu analize koja je prethodila izradi Strategije naučnog i tehnološkog razvoja RS. U namjeri da podaci o izdvajanjima za IR koja se odnose na javna sredstva (a ne vrše se direktno preko Ministarstva nauke i tehnologije RS i/ili ANURS-a) budu što preciznija, Ministarstvo nauke i tehnologije RS će formirati bazu podataka, zasnovanu na obavezi budžetskih korisnika da o takvim izdvajanjima redovno obavještavaju ovo ministarstvo.

Budžetska sredstva koja se odnose na 2012. godinu već su predviđena u usvojenom budžetu Republike i obuhvaćeni finansijskim planom Ministarstva nauke i tehnologije i ANURS-a. Vlastita sredstva ostalih budžetskih korisnika, poslovnog sektora, NI organizacija i VŠU za 2012. godinu su procijenjena na bazi podataka statističkog istraživanja Republičkog zavoda za statistiku (Statistika istraživanja i razvoja u 2010. godini, Godišnje saopštenje, broj 219/11).

Budžetska sredstva koja se odnose na 2013–2016. godinu planiraće se u toku pripreme Dokumenta okvirnog budžeta, odnosno, njihova visina odrediće se u skladu sa instrukcijom za budžetske korisnike i prioritetima koje na godišnjem nivou usvaja Vlada Republike Srpske, od čega zavisi i dinamika realizacije Akcionog plana Strategije naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srpske 2012–2016. godine.

Sticanjem uslova za povećanje izdvajanja za istraživanje i razvoj iz republičkog budžeta biće pokrenuta pozitivna reakcija u privrednom, akademskom i istraživačkom sektoru u smislu dodatnog povećanja njihovih ulaganja u IR, što u krajnjem slučaju prouzrokuje, prema pozitivnim primjerima iz okruženja i svijeta, povećanje proizvodnje na republičkom nivou, odnosno veći BDP.